

Ἐν πυρούστεραι καὶ ζωηρότεραι καὶ ἔνεκα τῆς τοῦ πυρὸς ἀφθονίας μὴ δραται. Άφοῦ λοιπὸν πᾶσα ἡ ἀνθρώπινος σπουδὴ ἔχει ὑψηλότερον τινὰ σκοπὸν, ἀναλόγως καὶ πάντες οἱ πνευματικοὶ δεσμοὶ πρέπει νὰ ἔχουν περιεκτικῶτερος τὸν νοῦν, καὶ σπουδαιότεροι. Οἱ ἀνθρώποι δύναται νὰ δρεῖται γὰρ διαφέρῃ τοῦ ἀνθρώπου μᾶλλον, ἢ ὅτι συνέβαινεν ἐν τῇ ἀρχαιότητι.

Διὸ τοῦτο καὶ ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης ἀδελφότητος καὶ τῶν στενοτέρων συλλόγων δὲν παρεβλάσῃ τὸ δίκαιον. Μὲ φίλοις μετέρχοντο οἱ ἀπόστολοι, οἱ κομίζοντες ἐν τῷ κόσμῳ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἀγάπης, καὶ ὅτε αὐτὸ τοῦτο καὶ διεντερον ἀνεφάνη, φίλοις πάλιν καὶ σύλλογοι φίλων ἦσαν, οἵτινες μάνον ἐν τῷ συνέρχεσθαι εἴσιπκον τὸ θάρρος καὶ τὴν δύναμιν νὰ ἴδρυσωσι νέαν ἐποχὴν τῆς χριστιανωσύνης. Τοιοῦτοι καιροὶ ἡραϊκὸν φρόνημα ἀπαιτοῦντες ἀνάγκην ἔπιστης διαφέροντως τῆς φιλίας εἶχον, τῆς ἡραϊκῆς φιλίας, ὡς ὁ Σλαβικός φιλός αὐτὴν ὀνόμασεν.

Οὐδεὶς δὲ χρόνος δύναται νὰ στερηθῇ ταύτης, διότι ἔκαστος φέρει ἐν ἔκυτῷ μέλλον, οὗτινος τὸ κέρδος δὲν δύναται νὰ ἀποκτηθῇ ἀνευ ἀγάπης. Οὐδεὶς ἀνθρώπινος σύλλογος δύναται νὰ πάρῃ ἀνευ ταύτης, τούλαχιστον δισταύτης πανεπιστημιακῶν Γερμανῶν.

Ναὶ βέβαια τὰ ἡμέτερα πανεπιστήμια κατ' ἔξοχὴν προσφέρεται νὰ ἥνει αἱ ἔδραι τῆς φιλίας, ὡς ἔχοντα αἰώνιον καὶ ἀνεξάρτητον χρόνου καὶ ἔθνους οἵας. Ἐνταῦθα πνεῖ ὁ ἀὴρ τῆς ἐλευθερίας, τῆς κοινότητος, τῆς ἀμιλλῆς, ἐν ἣ ἡ Ἑλληνικὴ φιλία ἐπέδωκε. Πρέπει νὰ μάς ὀνειδίσωσιν οἱ ἀρχαῖοι, διότι περὶ πολλοῦ ποιούμεθα τὰ ἀνάτατα τῶν ἀνθρώπων ἀγαθά; Μή γένοιτο! Ἐνταῦθα μάλιστα διεκρίνεται ὅλόκληρος ὁ βίος τῶν νέων, καὶ δὲν τρόπον οὔτοις ζητοῦσι καὶ εὑρίσκουσι φίλους, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ εὐδαιμονία ἡ ἐπὶ τῆς ἐργασίας τῶν ἀνδρῶν καιμένη, ἐξαρτάται ἐκ τούτου, τίνε δηλ. τρόπῳ δύνανται οὗτοι νὰ τυρήσωσι φιλίαν, διότι μάνον διὰ ταύτης εὑμεθα τὸ δλον, ὑπερ πρέπει νὰ εἴμεθα. Μόνον διὰ ταύτης είναι δύνατὸν ὥστε αἱ μὲν ἔρευναι τοῦ ἔνος ἀμοιβαίων νὰ προάγωνται καὶ ζωπυροῦνται, τὸ δὲ πνεῦμα τῆς μάνης νὰ διαγενώσκῃ τὴν πλήρη ἀλιθείαν, καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐκ τῆς εἰδικῆς πολυμαθείας νὰ αἰρηται εἰς ἀληθῆ σοφίαν. Ἀνάγκη λοιπὸν ἡ φιλία παρ' ἡμῖν καὶ ἐν ἡμῖν ἐν τῇ τριπλῇ αὐτῇς ἐνεργεῖται νὰ ἀναδιεγῇ πλήρης ἰσχὺος, παιδεύουσα τὴν παιδείαν, πρακτοῦσα τὴν γνῶσιν καὶ κρατύνουσα τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος. Ναὶ ἐνταῦθα ἀνεξατάστως ἡ σημασία της είναι μεγίστη, καὶ ἐνταῦθα είναι ἀναπόφευκτος ἡ ὠφέλειά της. Πολιτεῖαι καὶ ἔθνη συνίστανται διὰ τοῦ δεσμοῦ τῆς φιλίας, ἥτις ὑπερ βιωτικὴ δύναμις συνδέει τὰ ὄπισθια στοιχεῖα τῶν διαγνωσμοῦ πρὸς

ἄλληλα, καὶ ἡ ὁ Θάνατος ἐπιφέρει τὴν καταστροφὴν τοῦ ιδίου.

Ἄλλὰ ποῦ ἄλλοθι πρέπει νὰ καλλιεργηθῇ αὕτη ἡ τὴν πολιτείαν καὶ τὰ ἔθνη διατηροῦσα ἀγάπη, ἀν οὐχὶ πρὸ πεντὸς παρ' ἡμῖν; Εὖν ἡ κομικατικὴ ἔρις ἀδιαλείπτως σπουδάζῃ νὰ διαλύσῃ καὶ γυρίσῃ τὰ ἀλλήλων ἔχόμενα, ἐὰν ἐπωφελουμένη πᾶν μέσον αἰτιάται: τοὺς ἄλλως σκεπτομένους, ἐὰν καταχρωμένη αὐτῷ τῷ ἀνόματι τοῦ Θεοῦ διασπάρῃ πρὸς τιμὴν του οὗτως εἰπεῖν τὸν δηλητηριώδη σπόρον μίσους καὶ δυσπιστίας, ἡμεῖς δικαίως δέοντες ἡμῖν ἐφικτὸν νὰ μὴ ἀποκάμωμεν συναθροίζοντες; οἰκοδομοῦντες καὶ ἐνδυναμοῦντες τὸ πνεῦμα τῆς ὅμονοίσας καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης. Λί μεγάλαι τῆς ἔθνεικῆς ἐστορίας κρίσαις κείνται: οὐχὶ ἐν παρελθούσαις μεριδῶν νίκαις, οὔτε ἐν μομονωμένοις συμβεβηκόσιν, ατινα πληροῦσι: τὰ φύλλα τῆς ἡμέρας, ἀλλ' ἐν τοῖς ἡθικοῖς τοῦ λαοῦ τρόποις, ἐν τῇ κραταιώσει τοῦ αἰσθηματος τοῦ δικαίου, ἐν τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν πνευματικῶν του ἀγαθῶν, ἐν τῇ αὐτοκανούσῃ βεβαιότητι: ὅτι ὑπεράνω πρεσβύτερον τῶν ἀκόμη ἀντιπραττουσῶν ἀντιθέτεων, ὃσπερ ἀπλανής ἀστήρ, ἵσταται ἡ συνέδησις μιᾶς ἀκεραίου κοινωνίας.

Ε. ΓΑΛΑΝΗΣ.

## Ο ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΓΑΜΒΡΟΣ.

(Συνέχ. Ιδε φυλλάδ. 450.)

Γ'.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωῒ ὁ μαρκέσιος δὲ Κρεμάνηγέρθη ἐνωρίτατα, διότι ἡσθάνετο ἔσωτὸν μᾶλλον εὐδιάλιστον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνάπτυσιν ἀπὸ τὸν καθαρὸν δέρα ἢ νὰ τὴν περιμείνῃ ἀπὸ τὸν ὄπνον. Οἱ λογισμοὶ του περιεστρέφοντα ἀδικούπτως εἰς τὸ αὐτὸν ἀντικείμενον καὶ δὲν τῷ ἐπέτρεπον ν' ἀναπτυθῇ. Καὶ ἀρ' ἐνδές μὲν ἀνεγνώριζε τὰ πρατερήματα τῆς μελλούσοις συζύγου του καὶ τοὺς ἀρίστους δρόους καθ' οὓς θὰ ἐγίνετο τὸ συνοικέσιον, καὶ ἐθεώρει πάντας ταῦτα ὡς στερεός βάσεις πρὸς οἰκοδομὴν τῆς μελλούσας εὐτυχίας του· ἀρ' ἐτέρου δικαίου ἐκυριεύετο ὑπὸ ἀκουσίας, μορίστου καὶ ἀκτανικήτου μελαγχολίας.

Ἡ ἔξοχὴ ἐν τοσούτῳ φωτιζομένη ὑπὸ τῶν ὁδογράδων ἀκτίνων τοῦ φθινοπωλεοῦ ἡλίου ἡτο θέση μελαπρὸν, ἐκεῖνὸν νὰ ἀποθιάζῃ πᾶσαν θλίψιν· τὰ τελευταῖα νέρη τῆς πρωΐας διμήληντες ἀπήργαντο, καὶ ἡλικίες τις οὕτις θέσης διεσκορπίζοντο καὶ οἱ ἀδρεστοὶ φόροι τῆς βασανίζομένης καρδίας τοῦ μαρκέσιου πρὸ τοῦ λάμποντος ὅρίζοντος τοῦ μέλλοντος.

Πλὴν διατί οὔτε τὰ θέλγητρα τῆς φύσεως οὔτε αἱ μέλλουσαι νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἐλπίδες του δὲν ἡδύναντα νὰ φαιδρύνωσι τὸν τεταραγμένον εὐγενῆ;

Τοῦτο γράπτα καὶ ὁ ἕδιος καθ' ἔκυτὸν ὅτε, ἐνώπιον τοῦ πύργου, ἐπὶ τοῦ λειμῶνος, εἰδε τὴν Σοφίαν στηρίζομένην ἐπὶ τοῦ κορμοῦ παλαιοῦ δένδρου, ἐνῷ ὁ Παῦλος ἔθετε διαφόρους ζωτροφίας εἰς τὸν σάκχον του, δὲ οὐδέποτε νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀμαξαν ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ ἀνεγέρουν ἀμφότεροι, ἢ τε νέα καὶ τὸ παιδίον. Η ἀνακούφισις τὴν ὄποιαν ἔζητει ὁ μαρκέσιος Κρεμᾶν πρὸ τοσοὶς ὥρας εἰσέδυσεν εἰς τὴν καρδίαν του· καὶ χωρὶς νὰ ἔξταση πόθεν ἡ ἐσωτερικὴ αὐτὴ μεταβολὴ, ἐπροχώρησε πρὸς τὴν νέαν, τῇ εὐγένῃ καλὴν ἡμέραν καὶ τὴν συνεχάρη διὰ τὴν πρωΐνην της ἀκροβείαν.

— Καὶ τὰ τέκνα μου τὰ ὄποια μὲ περιμένουν! εἶπεν ἡ νέα μειδιῶσα. Θὰ ἡτο γόστιμον νὰ ἥναι ἡ διδασκαλίσσασα ἀμελής ὅταν οἱ μαθηταὶ εἴναι ἀκριβεῖς.

— Εἶναι λοιπὸν ἀκριβεῖς! Φαίνεται ὅτι μόνον εἰς αὐτὸν τὸν εὐδαίμονα τόπον οἱ διδασκαλοὶ εἴναι τόσον καλοὶ καὶ εὐπροσήγοροι, ὅστε τὰ παιδία νὰ σπεύδουν νὰ μάθουν γράμματα. Ήξεύρετε ὅτι εἴναι ἀληθής εὐτυχία νὰ διδαχθῇ μικρὸν παιδίον ἀπὸ σᾶς τὰ πρῶτα του μαθήματα;.. Άν δὲ Θεός μὲ δύναη ποτὲ οἶδεν, ἐπιθυμῶ νὰ γίνη μαθητής σας.

Μόλις ὅμως ἐτελείωσε τὴν φράσιν ταύτην καὶ ἤσθάνθη τύψιν συνειδήσεωις, ήτις διέκοψε τὸν λόγον του καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἀλαλον ἐνώπιον τῆς εὐχαριστούσης αὐτὸν νέας.

— Όποιον ἐγοιχρὸν ἐπρόδοσα! εἶπε καθ' ἔκυτόν. Μὲ δὲ ἡ ὥραίκα αὐτὴ νέα ἐπλάσθη μόνον διὰ νὰ ἀνατρέψῃ τὰ τέκνα τῶν ἀλλων. Δυστυχῶς, προσέθηκε μεγαλοφύνως, δυστυχῶς δι' ἐμὲ δέταν θὰ αποκτήσω υἱὸν σεις θὰ ἡτο μήτηρ, καὶ δὲν θὰ ἔχετε πλέον ἀνάγκην νὰ διδάσκετε εἰς τὸ σχολεῖον.

— Τίς τὸ ἡξεύρει; δὲν προβλέπω καθόλου πιθανότητας γάμου, εἶπεν ἡ Σοφία μὲ ἀπλότητα οὐδεμίαν ἐμπεριέγουσαν πικρίαν, οὕτε προσποιευμένη ἀδικοφορίαν.

— Καὶ διατί;

— Διότι δὲν εἴμαι ἀρκούντως πλουσία διὰ νὰ εῦρω σύζυγον τοῦ ὄποιου ἡ ἀνατροφὴ νὰ συμφωνῇ μὲ τὰς ἴδεας τὰς ὄποιας ἀπέκτησα ζώσα πλησίον τοῦ πατρός μου καὶ τῆς φιλτάτης μου ἀναδόχου, καὶ διότι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ καταβιβασθῶ... Πλὴν, προσέθηκε μετὰ μικρὰν διακοπὴν, συνειθίζω νὰ ἥμαι μήτηρ ἐξ ἐπιτροπῆς μόνον... καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἀποκτήσω πολλὰ παιδία.

Ο μαρκέσιος ἔβλεπεν αὐτὴν στηρίζομένην ἐπὶ τῆς μεγάλης πτελέας, μειδιῶσαν, ἀνθηρὰν μὲ ρέτωπον καθαρὸν ἐπὶ τοῦ ὄποιου ἔλαχμπον μικράς τινες

χρυσαῖ τοίγες κινούμεναι ἀπὸ τὸν δέρα. Πόσον ἦτο ὥραία! Καὶ ὅμως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν ἔβασιλεν οὐ αὐταπάρνησις ὡς καὶ εἰς τὴν τῆς Λευκῆς δὲ Σερύ. Πλὴν ὄποια διαφορά! ἐσυλλογίσθη διαρκέσιος.

Η αὐταπάρνησις τῆς Λευκῆς ἦτο ψυχρά, ἐνῷ ἡ τῆς Σοφίας ἐφαίνετο προεργομένη ἐξ ἀγάπης, ἐξ ἀγαθότητος καὶ ἀφοσιώσεως. Η Σοφία ἐφαίνετο πρωτεύοντη εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν νὰ διδῃ πάντα καὶ οὐδέποτε νὰ λαμβάνῃ τι δι' ἔκυτην ἀλλ᾽ ἔδιδε μὲ καλὴν καρδίαν ἡτο τόσον πλουσία!

— Κυρία, η ἀμαξα είναι ἑτοίμη, εἶπεν δὲν πηρέτης πλησιάσας.

— Τγιαίνετε, μαρκέσιε! ἀνέκρεξεν ἡ νέα καὶ ἐνθυμηθῆτε ὅτι μετὰ πέντε ἡ ἔξι ἔτη ἡ διδασκαλίσσα τοῦ χωρίου θὰ σᾶς ἀνενθυμίσῃ τὴν ὑπόσχεσιν αυτῆς.

Ἐδραμει δὲ εἰς τὴν ἀμαξαν ὃπου περιέμεναν αὐτὴν δὲ Παῦλος· ο δὲ μαρκέσιος τὴν ἡκολούθησεν.

— Μὲ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς χρησιμεύσω ὡς ἀλεξάνδρας, ἡρώτησε ζωηρῶς τὴν στιγμὴν καθ' ἓν ὁ ἡνίοχος ἐμελλε νὰ ἀναλάβῃ τὰς ἥνιας; Πρᾶλε, εἰπε εἰς τὴν Κ. Σοφίαν ὅτι γνωρίζω καλῶς νὰ διδηγῷ τοὺς ἵππους, καὶ ὅτι θὰ μὲ εὐχαριστήσῃ δίδουσά με τὴν εὐκαιρίαν νὰ κάμω πρωτίνδην περίπατον.

Εὐκόλως ἐννοεῖται δτι ἡ Σοφία δὲν ἡρνήθη, καὶ δὲ μαρκέσιος ἀναδίξεις εἰς τὴν ἀμαξαν ἐμάστισε τὸν ἵππον, καὶ ἀνεγέρησαν δρομαῖοι.

Διατί ἄρα δὲ πρὸ μικραῦ περίλυπος καρδία του ἡσθάνετο ἥδονάς ἀγνώστους εἰς αὐτὴν; Διατί ἔβλεπεν εἰς τὴν λαμπρὰν ἔκεινην πρωταν θέλγητρα, τὰ ὄποια πρὸ ὀλίγης ὥρας οὐδὲ καν παρετήσει; Ο μαρκέσιος δὲν ἐσυλλογίσθη καν νὰ ἀπορήσῃ οὐδὲ νὰ χαρῇ διὰ τὴν μεταβολὴν αὐτὴν. Ανέπνεε μὲ δὲν του τὴν δύναμιν τὸν δροσερὸν δέρα, εὐχαριστεῖτο ὡς παιδίον νὰ διώκῃ τὴν ἀμαξαν καὶ συναρμίλιει ἀδικοκόπως μὲ τὸν Παῦλον. Ότε δὲ ἐφθασαν εἰς τὸ χωρίον ἐπήδησεν εἰς τὴν γῆν καὶ προσέφερε τὴν χειρά του εἰς τὴν Σοφίαν ἕπως καταβῆ μὲ εὐκινησίαν ὅλως νεανικήν, τὴν ὄποιαν είχε σχεδὸν λησμονήσει ὅχι ἐκ τῆς ἡλικίας, ἀλλ ἐκ τῆς αὐστροῦς ζωῆς τὴν ὄποιαν διηγεί πρὸ καιροῦ.

Πόσον ὥραίκα τῷ ἐφάνη δὲ μικρὰ καὶ παλαιά ἐκείνη οἰκία ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν κλιμάτων καὶ τῶν ροδίων! Ο γέρων διδασκαλός, ἀμαξαντής τὸν ἡχὸν τῆς ἀμαξαν καὶ τοῦ κούδωνος τῆς θύρας, ἐξῆλθεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἔδειξε τὸ πλατύ καὶ ἀγαθόν πρόσωπόν του· καὶ εἰς μὲν τὴν ἀριστερὰν ἐκράτει τὴν ταμβοκοθήκην του, εἰς δὲ τὴν δεξιὰν είχεν ἔτοιμον ταμβάκον νὰ ἔσφησῃ.

— Ιδοὺ λοιπὸν τὰ τέκνα μας! ἀνέλαβεν. Οκτὼ ἀκόρη δὲν ἐσήμαναν!.. Πῶς, σεις, μαρκέσιε;

— Δὲν πρέπεις δὲ νέος; ο θέλων νὰ ὑπανδρευθῇ νὰ

φχίνεται εύγενής πρὸς τὰς κυρίας; ἡγώτησεν δὲ Κρεμάν μὲν μειδίαμα κῆματος λαγγολικὸν καὶ εἰρωνεῖδν, τὸ δποῖον εἶχε συγνά δτε ὥμιλετ περὶ τῶν νυμφικῶν του σχεδίων. Πλὴν, προσέθηκε μὲ τὴν φυσικὴν ἡσυχίαν καὶ ἀξιοπρέπειάν του, ή Κ. Σοφία μὲ ἔκαμψ νὴν χάριν νὰ μὲ ἐπιτρέψῃ νὰ τὴν ὅδηγήσω. Μόνος μου δὲν θὰ ἔκαμνα αὐτὸν τὸν περίπτωτον, καὶ αὐτὴ εἶναι ή ὀρχιστέρα πρωτεῖ τὴν δποῖαν πὸν κακοῦ εἴδον!

Η Σοφία καὶ δ Παῦλος εὐχαριστήσαντες, καὶ προσαγορεύσαντες τὸν μαρκέσιον ἀνγγώρησαν. Μετ' ὀλίγον διώδων ἐπέμανε καὶ ὁ μαρκέσιος ἀπεγχυρέτις τὸν γέροντα διδάσκαλον.

— Τὴν Κυριακὴν, μαρκέσιε, ή Σοφία καὶ ἐγὼ εξμεῖα ἐπίσης προσκεκλημένοι εἰς Δαφάρ... ἔχετε ὄγκιαν!

— Α! εἶπεν ὁ μαρκέσιος, ὡς ἂν εἶχεν ἀκούσει θν μόνον δινομα, εἰσθε εὔτυχη; πατήρ... ή κυρία Σοφία... δποῖος θησαυρός!

Άναβηξ δὲ εἰς τὸ σχῆμα καὶ μαστίσας τὸν ἵππον ἐπανῆλθεν εἰς τὸν πύργον μὲ καρδίαν ζωηροτέραν καὶ νεωτέραν ή δτε ήτο εἰκοσαετής.

Τέσσαρες ἡμέραι ἔχωριζον αὐτὸν ἀπὸ τὴν Κυριακὴν ὁ μαρκέσιος τὰς διηλίθε μὲ δραστηριότητα προξενήσασαν εἰς αὐτὸν καὶ ἀγαθό. Ο ζηλος αὐτοῦ τοῦ κυνηγίου, ή νευρικὴ αὐτη διάθεσις τῆς ὥμιλας δὲν ἦσαν ἀποδείξεις δτε δ Κ. Κρεμάν ηδύνατο ἀκόμη νὰ περιμείνῃ πολλὰ ἀπὸ τὴν ζωήν;

Ἐνίστη περιτρέχοντες οἱ δύο φίλοι τὰ δάση καὶ τὰς πεδιάδας συνειμένουν, ὡς καὶ τὸ ἐσπέρα; δτε εὑρίσκοντα πλησίον τῆς βρονίδος· πάντοτε δὲ αἱ συνδιαλέξεις των ἀπέληγον εἰς τὸ σοβαρὸν ἀντικείμενον τῶν σκέψεων τοῦ μαρκέσιου. Τότε δ Κ. δὲ Κρεμάν ἀπεκρίνετο ὡς σύνθρωπος ἀποφασισμένος νὰ βρείσῃ εἰς τὴν εὔθεικν ὅδον καὶ νὰ σταματήσῃ μόνον πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου· ὥμιλει εἶς ἀποφάσεως; Μηδὲ γι: ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλ' οὐτε ή βρόνος; οὐτε ή σύζυγός του ἐπροσπέθησεν νὰ ἐμβαθύνωσιν εἰς τὰς σκίψαις του φοβούμενοι μάκρως κινήσωσι δισταγμούς; ή ἀμφιβολίξεις; πλὴν καὶ ἀν ἐπροσπέθουν τι; Ήτο εὔρισκον; ίσως μηδέν· διότι ὁ μαρκέσιος εἶχεν ἀπηγορεύσει εἰς ἔκυτὸν τὸ σκέπτεσθαι· ἀρινε τὴν τύχην του νὰ τρέχῃ, καὶ ἐν τοιούτῳ παρεδίδετο εἰς δινειροπολήσεις στερουμένας μὲν σκοποῦ καὶ σχεδίου, καθοιστώσας; δμως ἔκυτὸν εὔτυχη.

Η Κυριακὴ τέλος πάντων ἔφθασεν. Ο Κ. δὲ Κρεμάν ἐπροχώρησεν ἐν τοσούτῳ εἰς τὴν θδὸν τοῦ γάμου· θὰ ἔκαμνε ίσως βῆμα ἀποφασιστικόν! Η καρδία του συνεθίση, καὶ δμως περιέμενεν ἀνυπομόνως τὴν ἡμέραν αὐτὴν. Νατ, ἀκουσίως, χωρὶς νὰ προσέξῃ, ἔλεγε πρὸ δύο ἡμερῶν ἔξυπνῶν τὸ πρωτεῖ «μεθιζότων!» καὶ μετὰ ταῦτα «αύριον!»

Εἶχε προσπορειασθῆ δτε διαβίζειντες; τὸ χωρίον θὰ παρελάμβανον τὸν κύρ Γρηγόριον μὲ τὴν θυγατέρα του· ὁ μαρκέσιος εὗρεν δτε τὸ σχῆμα τῆς Κ. δὲ Τορσίλη δὲν ἔβαδιζεν ἀρκετὰ ταχέως· ἀλλ' ἀφ' οὐ δ διδάσκαλος, ή Σοφία καὶ δ Παῦλος διπλήθεν εἰς αὐτὸν τῷ ἐφαίνετο δτε ἐσπεύδεν εἰς Λαφάρ μὲ ταχύτητα θυματίσαν. Η Σοφία ἔφεζε τὸ αὐτὸν ἐνδυμα ώ; καὶ τῆς παρελθούσης Κυριακῆς· ήτο τὸ ὀραιότερον καὶ μοναδικὸν φόρεμά της. Τὸ ἀγνὸν καὶ γλυκὺ πρόσωπόν της ἔξέρρεζεν ἐσωτερικὴν χαρὰν δεδουσαν εἰς αὐτὸν λάμψιν.

— Μὲ φχίνεσαι παταγχαρούμενη, καλή μου κόρη, εἶπεν ή βρονίς παρατηρήσασα τὴν εὔθυμην τῆς νέας, τι εὐχάριστον θὰ μὲ εἰπῆς;

— Έλπίζω, ἀπεκρίθη ή κύρη εἰς τὸ οὖ; τῆς βρονίδος, δτε ή Λευκὴ θὰ γίνη εύτυχη... συλλογίζουμαι πολλὰ καλὰ πράγματα περὶ τοῦ μαρκέσιου.

Η οἰκογένεια Λαφάρ περιέμενε τοὺς προσκεκλημένους της εἰς τὴν διενδρυστοιχίαν δτε δε ἔφθασαν ὑπεδέχθη αὐτοὺς ώ; φίλους ἀργαλίους· αὕτη ή ὑποδοχὴ ήτο ή καλλιτέρα τὴν δποίαν ἡδύνυκτο νὰ περιμένῃ δ Κ. δὲ Κρεμάν.

Η κυρία δὲ Σαρώ ἔφερε τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐσθῆτα λευκὴν, ήτις τῇ ἡμορζε πολύ. Ο μαρκέσιος παρετήρησεν ἐπίσης δτε ή νέα, ήτις τὴν προλαβούσαν Κυριακὴν ήτο Φυχρὰ καὶ σιωπηλή, ἐγένετο ζωηρὰ καὶ ἔκαμψ τὰς τιμὰς τοῦ οἴκου της μὲ χάριν ἀξιοπρέπειαν καὶ τάξιν ἐντελῆ. Η Κ. Λαφάρ ὡς ἐκ τῆς ήλικίας καὶ τῆς πασχούστης ὑγείας της ἀνέθετο πρότινων γρόνων τὴν περὶ τούτου φροντίδα εἰς τὴν ἀνεψιάν της, καὶ αὕτη τὴν ἔβοήθη εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν γρεῶν τῆς οίκοδεσποίνης. Ήτο ἐκ τούτου ή Κ. δὲ Σαρώ ἀπέκτησεν οὕτως εἰπεῖν προσωπικὴν ἀξίαν εἰς τόπον πρὸ πάντων δπου τὰ δῆθη ἀπαιτοῦσι νὰ ἔναι μηδενικά αἱ νέας κόραι εν τῇ κοινωνίᾳ, εἰς τὰ δποία δίδουσι μόνον ἀξίαν οἱ ἀριθμοὶ οἱ συνοδεύοντες αὐτά. Εφαίνετο σχεδὸν γυνὴ ἀν καὶ εἶχεν ἀκόμη δλην τὴν περίσκεψιν τῆς κόρης. Τέλος ήτο πλήρης προτερημάτων καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀνεκάλυπτέτις εἰς αὐτὴν νέας ἀρετάς. Ο μαρκέσιος ἔβλεπε πάντα ταῦτα καὶ ἔβλεπε τοσοῦτον καλλιτέρα, καθόσον ἡτούχετο ἔκυτὸν μένοντα Φυχρὸν καὶ μὴ προσβιλλόμενον ὑπὸ οὐδεμιᾷ· ἐντυπώσεως ζωηρᾶς εἴτε εἰς τὴν καρδίαν εἴτε εἰς τὴν κρίσιν του. Εθεώρει βεβιώσεις δτε ήτο εύτυχη νὰ ὅδηγήσῃ τοικύτην σύζυγον εἰς τὸν πύργον του· ἀλλ' ἀν δ γάμος δὲν ήτο ὑποχρεωτικός εἰς αὐτὴν, θὰ προστίμει νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκεῖ μόνος καὶ νὰ μὴ φέρῃ εἰς τὴν θείαν του νέαν δλως ἀγνωστον.

Ἐὰν δὲ ἔρριπτε τὸ βλέμμα εἰς τὴν Σοφίαν τῷ φχίνετο δτε ήτο φίλη βεβιώσεις, δεδοκιμασμένη, καρδίαν ἔχουσαν εἰλικρινῆ. Επεθύμει νὰ διμηλήσῃ αὐτὴν

περὶ τῆς Δευκῆς, δηλαδὴ ἂν... ἀλλὰ μήπως ἡδύ-  
νατο νὰ μεταχειρισθῇ τὴν Σοφίαν ὡς διερμηνέα με-  
ταξὺ τῶν δύο ξένων αὐτῶν καρδιῶν;

Μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἡ Κ. Λαφάρ ήγέρθη ἵνα  
μεταβῇ εἰς τὸν πύργον· ὁ Κ. Κρεμάν προσέφερεν  
αὐτῇ τὸν βραχίονα, ἐνῷ δὲ κόμης Λαφάρ προσέφερε  
τὸν ἱδικὸν του εἰς τὴν βαρονίδα. Οἱ δὲ Τορσίλ καὶ δὲ  
κύρ Γρηγόριος ἐθάδιζον πλησίον τῶν δύο νεανίδων.

Ἐπειδὴ δύως ἡ δενδροστοιχία ἦτο ἐλικοειδής,  
κατὰ τὸν ἀγγλικὸν τρόπον, ἡ συνοδία διεχωρίσθη.  
Αἱ δύο νέοι ἐμακρύνθησαν διίγον κατ’ διίγον, καὶ δὲ  
μαρκέσιος δὲ Κρεμάν εἶδεν αὐτὰς στηριζομένας τὴν  
μίσαν ἐπὶ τῆς ἄλλης καὶ συνομιλούσας μὲν χαμηλὴν  
φωνὴν καὶ μὲν πολὺ ἐνδιαφέρον.

Οὔτε δὲ ἔφθασαν πλησίον τῆς οἰκίας, ἡ κόμητα  
περιφασισθεῖσα ὅτι εἶχε νὰ δωσῃ διαταγὴν, ἀφῆκε  
τὴν σύντροφόν της. Ἐπειδὴ δὲ ἡ νῦν ἦτο δραιστάτη,  
δὲ κόμης καὶ ἡ βαρώνις ἐκάθησαν ἐκτὸς τῆς θύρας.

Μετὰ μικρὸν οἱ ΚΚ. Τορσίλ καὶ Κρεμάν ἐπιστρέ-  
ψαντες περιεπλανήθησαν εἰς τὰ δασύτερα μέρη τοῦ  
κάπου· δὲν ἐπέρασσε δὲ πολὺ καὶ συνήντησαν τὰς  
δύο νέας.

— Διεταράξαμεν τὴν ὅμιλαν σας, κυρίαι, εἴπον  
σοβαρῶς.

— Διόλου, ἀπεκρίθη ἡ Δευκὴ ἀφεῖσα τὴν χειρα  
τῆς συντρόφου καὶ λαβοῦσα τὴν τοῦ ἀρχαίου φίλου  
της. Ήμεῖς σᾶς ἐδώκαμεν τὸ κακὸν παράδειγμα,  
διδτὶ βλέπω καὶ ἀφήστε τὴν αἴθουσαν.

— Δὲν εἶναι ἀκόμη κανεὶς ἔκει, ἀγαπητή μου  
κυρία, εἶπεν δὲ μαρκέσιος. Ηὕτα σας μᾶς ἀφῆκε καὶ  
δὲ Κ. Λαφάρ καθηταὶ εἰς τὴν θύραν μὲ τὸν Κ. Τορσίλ  
καὶ τὸν κύρ Γρηγόριον.

— Λοιπὸν ἡμποροῦμεν νὰ ἔξακολουθήσωμεν τὸν  
περίπατόν μας καὶ νὰ ὑπάγωμεν... εἰς συνάντησιν  
τοῦ Παύλου.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ δρόμοι ἦσαν στενοί, δὲ μαρκέσιος εὐ-  
ρέθη πλησίον τῆς Σοφίας, καὶ διὰ τοῦτο προσέφερε  
αὐτῇ τὸν βραχίονα.

Ἡ συνομιλία δὲν ἥργοπόρησε νὰ γίνη μερική, κα-  
θόσσον εἶναι δύσκολον νὰ στρέφεται τις ἀνὰ πᾶσαν  
στιγμὴν ὅπως διμιλήσῃ πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἐνεκκ  
τούτου καὶ τὸ μεταξὺ τῶν δύο μικρῶν συνοδιῶν  
διάστημα, βραχὺ κατ’ ἀρχὰς, ἐγένετο μεγαλήτε-  
ρον ἀνεπιχιθήτως, ὥστε δὲ μαρκέσιος καὶ ἡ Σοφία  
εὐρέθησαν μόνοι δὲ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου, εἰς δόραν  
μάλιστα καθ’ ἦν δὲ ἐρμηνεία τῶν αἰσθημάτων ἀνα-  
βαίνει εὐκόλως ἀπὸ τῆς καρδίας εἰς τὰ γεῖλη.

Ἀγνοῶ πῶς κατήντησε νὰ ὅμιλήσῃ δὲ μαρκέσιος  
περὶ τῶν σκοπῶν του, οἱ διποῖοι ἦσαν ἄλλως τε πρὸς  
πάντας γνωστοί· τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι μετὰ ἡμί-  
σειαν ὕραν περιπάτου εἴπε-

— Βλέπετε, κυρία, πόσον δύσκολος καὶ σκληρά

εἶναι ἡ θέσις μου· εἴμαι προσεβηκὼς τὴν ἡλικίαν·  
πῶς νὰ βιάσω νέαν γυναῖκα νὰ συνδέσῃ μετ’ ἐμοῦ  
τὴν τύχην της, καὶ πῶς ἐγὼ νὰ συνδέθω μὲ αὐτήν.  
Βέβαιωθήτε ὅτι δὲν ἔγω τὸν νοῦν εἰς τὴν κεφαλήν  
μου, καὶ νομίζω ὅτι ἀφοῦ εἰδετε τὴν πληγὴν τῆς  
ἀπαιτητικῆς μου καρδίας, πρέπει νὰ συμβουλεύσετε  
τὴν φίλην σας νὰ μὲ ἀποβέλῃ.

— Βέβαιης δχι, Κ. μαρκέσιε, διότι ἡζεῖρω ὅτι  
αἱ ἀπαιτητικαὶ καρδίαι εἴναι καὶ μεγαλοπρεπεῖς· δὲ  
δίδων πολλὰ ζητεῖ καὶ πολλά. Θέλετε οἰκογένειαν  
ἀκηλίδωτον, διότι ἡ ἐδική σας εἴναι τοιαύτη· θέλετε  
καρδίαν ἐκλεκτήν, διότι τοιαύτη εἴναι ἡ ἰδική σας·  
εἰς ἓνα λόγον θέλετε ψυχὴν ἐπιδεκτικὴν ἀγάπης καὶ  
ἐνθουσιασμοῦ, διότι ἡ ἐδική σας τηρεῖ ὅλην της τὴν  
νεότητα· μετὰ ταῦτα ἐπιθυμήτε νὰ γίνη μάτηρ ἡ  
σύζυγός σας, καὶ ἐπιθυμεῖτε ὅττε τὰ τέκνα σας νὰ  
ἔχωσι πᾶν γενναῖον...

Οἱ δὲ μαρκέσιος ἤκουε καὶ ἤτενίζε τὴν Σοφίαν  
ὅλως ἐνθουσιασμένη. Εἶδος μέθης συνετάραττε τὸν ἐγκέ-  
φαλον αὐτοῦ, μέθης γλυκείας, δύμοις πρὸς μουσι-  
κὴν ἀρμονίαν. Καὶ σταθεὶς·

— Πῶς, ἡρώτησε, μὲ φωνὴν τρέμουσαν, πῶς τὴ-  
ξεύρετε τόσουν καλά...

— Ήξεύρω, διότι καὶ ἔγω θὰ ἡμην ἀπαιτητική.

Καὶ ἐγένετο σιωπὴ, διαρκούστης τῆς ὁποίας δὲ  
μαρκέσιος ἡγωνίζετο νὰ ἀναγκαιτίσῃ τὴν ἔκρηξιν  
τῶν αἰσθημάτων του· ἀλλ’ ἐπὶ τέλους εἶπε·

— Καὶ ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἡσθε, κυρία, τοι-  
αύτη.

Καὶ κατ’ ἀρχὰς μὲν ἡ σιωπὴ τοῦ μαρκεσίου, εἶτα  
τὸ εὐσέβαστον καὶ ἐράσμιον αὐτοῦ βλέμμα καὶ ἐπὶ  
τέλους αἱ περιπαθεῖς ἀπαντήσεις του ἔρριψκεν εἰς ἀ-  
μηχανίαν τὴν Σοφίαν.

Οὕτω πῶς σιωπῶντες ἐπροχώρησαν διίγον· ἀλλ’  
ἡ νέα εἶπεν ἐπὶ τέλους·

— Εχάσαμεν τὸν Κ. Τορσίλ καὶ τὴν Δευκήν·  
ἴσως ἐπέστρεψκεν.

— Άς ἐπιστρέψωμεν καὶ ἡμεῖς, εἶπεν δὲ μαρκέ-  
σιος.

Ἄλλ’ ἡ χαρά του μετεβλήθη διὰ μᾶς εἰς θλιψιῶν·  
πῶς νὰ ιδῃ ἐκ νέου τὴν Δευκήν! Πόσον ἐπεθύμει  
τὴν ὕραν ἔκείνην νὰ ἡτο μόνος ὅπως τρέζη εἰς τὰ  
δάση...

Ἐν τοσούτῳ προσαίνοντες συνηντήθησαν μετὰ τῶν  
ἄλλων πλησίον τῆς οἰκίας· ἡ Κ. Σοφία ἐφαίνετο  
σκεπτική... . . . οὔτε δὲ Τορσίλ καὶ δὲ μαρκέσιος ἔμει-  
ναν μόνοι.

— Πότε, ἡρώτησεν δὲ πρώτος, θὰ ζητήσῃς τὴν  
Δευκήν;

— Ποτέ! ἀπεκρίθη δὲ μαρκέσιος ἐντόνως.

— Πῶς; τι πρέχει πάλιν, ἀγαπητέ μου; μή-  
πως ἐτρελάθης;

- Ναι.
- Α! καὶ διὰ τί;
- Μάθε, φίλε μου, δτι είμαι ὁ δυστυχέστατος τῶν θυητῶν. Ναι, πρέπει νὰ πιστεύστε εἰς τὸ πεπρωμένον... Ἀφες με εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀντισταθῇ τις εἰς τὸ γραπτόν του... Σκληρὰ θεότης ἔγραψε τὸ δνομά μου εἰς τὸ χρυσοῦν βιβλίον τῶν εὐγενῶν, καὶ δὲν θὰ ὑπανδρευθῶ.
- Καὶ τί ἔλλειψιν ἔχει ἡ Λευκή;
- Ἐλλειψιν! ἐξ ἐναντίκς εἶναι ἐντελεστάτη. Καὶ δημος; δὲν θὰ τὴν ὑπανδρευθῶ. Ἄκουσε, φίλε μου, δι, τι θὰ σὲ εἰπῶ εἴναι παράδοξον, γελοῖον· σὲ τὸ προλέγω καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μ' εὔπιλαγχνισθῆς.
- Εἶπε καὶ ἔτεινε χείρα τρέμουσαν πρὸς τὸν βαρόνον, δάκρυ δὲ ἐκυκλοφόρει εἰς τοὺς ὑπεροφάνους δρθαλμούς του.
- Αγαπῶ ἄλλην, ἐψιθύρισε. Ναι, ἐγὼ δὲ γέρων, εἴμαι ἐρωτευμένος, ως ἀνήμην εἴκοσι χρόνων.
- Τὴν Σοφίαν;
- Λύτη κατέκτησεν δλην μου τὴν καρδίαν. Ἀφοῦ τὴν εἶδα ἡσθάνθην δτι ἡ καρδία μου ἀνενεοῦτο, δτι κάτι ἀσύνηθες συνέβαινεν εἰς αὐτήν· ἀλλὰ τί, δὲν ἐνδουν. Πρὸ δλίγου δημος, δτε ἐμείναμεν μόνοι εἰς τὸν κῆπον καὶ ἐλέγχαμεν ἀδιάφορα πράγματα, εἶδα δτι καὶ ἡ καρδία καὶ ἡ πίστις μου παραδίδοντο ἀκατάσχετοι εἰς αὐτήν. Μιμίλησα περὶ γάμου καὶ αὐτὴ μὲ ἀπεκρίθη, καὶ ἐκάστη λέξις της ἐπιπτεν ως βάλσαμον εἰς τὴν πληγήν μου. Ιδού, εἶπα κατ' ἐμαυτὸν, σύζυγος δὲ ἐμέ!...» Δοιπόν, Τορσίλ, τὸ βλέπεις δὲν θὰ ὑπανδρευθῶ... εἴμαι δυστυχέστατος.
- Τί ν' ἀποκριθῆ εἰς αὐτὰ δὲ βαρόνος; Καὶ ἐλυπεῖτο τὸν φίλον του καὶ ὥργιζετο· ἐπὶ τέλους ἡρώτησε·
- Δοιπόν θ' ἀποβάλλης καὶ τὴν Κ. Λευκήν;
- Οχι, θὰ φροντίσω νὰ γίνω εἰς δυνατὸν ὀλιγώτερον γελοῖος, ἀν δὲν γίνω γελοιωδέστερος, κατορθόνων νὰ μὲ ἀποβάλῃ αὐτή.
- Τούλαχιστον μὴ βιάζεσαι σκέρθητι πρῶτον καλά· δὲ καἱρός πολλὰ θεραπεύει, καὶ, ως ἡξεύρεις, εἰς τὴν ἡλικίαν μας δὲ ἕρως εἶναι ἐπικίνδυνος τρέλα...
- Καὶ δτεν εἶναι ἀληθινὸν πάθος, δταν γεννᾶται ἀπὸ ἀληθινὸν αἰσθημα, ἀπὸ ὑπόληψιν πρὸς τὸν νέκν, ἀπὸ ἀμοιβαίαν συμπάθειαν;
- Τότε δὲ ἕρως ἔξομαλύνει δλα τὰ ἐμπόδια, ἀπεκρίθη δὲ βαρόνος, καὶ ἐξισόνει τὴν κοινωνίαν ἀνισότητα.
- Θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ θὰ κατατρίψω τὴν ζωὴν μου σκεπτόμενος τὸ παρελθόν, τὴν εἰτυχίαν, τὸ χρέος, τὸ ἀδύνατον. Θὰ παρτηρῶ τὰ ἀρχαῖα οἰκόσημα τῆς οἰκογενείας μου, καὶ ἐπὶ αὐτῶν θὰ γράψω· «Οὐαὶ τῷ ἐτι!»
- Σὲ παρακαλῶ νὰ ὑποβληθῆς εἰς δκταήμερον δοκιμασίαν.
- Εστω· ἀλλὰ θὰ καταντήσῃ τὸ πρᾶγμα δυσκολότερον. (*Ἐπειταὶ τὸ τέλος.*)

## ΠΕΡΙ ΤΙΝΩΝ ΕΝ ΜΑΝΙ. ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ.

(Συνάρ. Ιδε φυλ. 431.)

Καὶ εἰς μὲν τὸν Δῆμον Λεβίας ἐν ἐκκλησίδιῳ καλουμένῳ *Άγιος Νικόλαος*, κειμένῳ δὲ ἐν τῷ χωρίῳ *Κάμπου*, η εύρεθη ἡ ἐπομένη ἐπιγραφή, ἣτις μεταφερθείσας ἐτέθη ἐπάνω εἰς τὴν θύραν δημαρύμου ναοῦ ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ· τὸ δὲ ἐκκλησίδιον καταστραφὲν ἐγένετο κῆπος παρὰ τὴν οἰκίαν Γεωργίου Αντάνη.

### ΛΓΕΑΣ ΑΡΧΙΠΠΟΥ ΕΡΜΑΙ

Εἰς δὲ τὸν Δῆμον Λεύκτρου ἐν τῷ χωρίῳ *Νεοχωρίου*, εἰς οἰκίαν κειμένην παρὰ τῷ ναῷ τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ἀπαντάται τεθειμένη ἡ ἑξῆς ἐπιτάφιος ἐπιγραφή· ἔστι δὲ εἰς λίθον κόκκινον μεταφερθέντα ἐκ τῆς παραλίου ἀρχαίας πόλεως Λεύκτρου εἰς τὴν περὶ ἡς δὲ λόγος οἰκίαν κατὰ τὸ 1756, δπως ἀναφέρεται ἐν τῷ αὐτῷ λίθῳ.

### ΝΕΜΕCI ΧΑΙΡΕ

Ἐν δὲ τοῖς δπισθίσις τῆς οἰκίας Κυριακοῦ Μαντζουνέα, κατοίκου τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ἀπαντᾷ δὲ πολὺ ἀρχαία ἐπιγραφή.

### ΞΙΑΡΕΥΣ ΟΣ

Ἔστι δὲ ἐπὶ λίθου πτωρίνου ἡμικεκομμένου, διὸ καὶ δὲ πιγραφή ἡμιτελής. Οἱ τέκτονες κατέθραυσαν τὸν ἐκ Λεύκτρου ωσαύτως μεταφερθέντα τοῦτον λίθον, οὗτινος τὰ θρίμματα ζητήσας οὐχ εὑρον. Σημειωτέον δὲ δτι αἱ οἰκίαι τοῦ Νεοχωρίου, αἱ πλεισται τούλαχιστον, φκοδουμήθησαν ἐξ ὅλης μεταφερθείσης ἐκ Λεύκτρου, ἃς τὰ ἐρείπια παράκεινται παρὰ τὴν παραλίαν, καὶ περὶ ἃς δὲ Παχυσανίας ποιεῖται λόγον· τὸ δὲ Νεοχωρίου ωνομάσθη οὕτως ως πρὸ τινῶν ἐτῶν συνοικισθέν.

### ΧΑΙΡΕ ΚΑΡΧΙΔΩΝ ΠΛΟΚΑΜΕ ΧΑΙΡΕ

Η ἐπιγραφὴ αὗτη κείται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Αργανίτη, κατοίκου Νεοχωρίου, ἐγτετειχισμένη, ως